Adviesaanvraag formulier

Algemeen

Datum adviesaanvraag door gemeente	3 juni 2021
Datum advies binnen bij gemeente	
Datum terugkoppeling door gemeente (binnen zes weken)	
Onderwerp	Beleidsnota bestaanszekerheid Harderwijk 2021
Contactpersoon	Hatice Yilmaz

:

Niveau van advisering

X Lokaal

☐ Ermelo/Harderwijk/Zeewolde

☐ Regionaal (bv NoordVeluwe, arbeidsmarktregio etc.)

Doel

☐ Ter informatie

X Ter advisering

☐ Anders, ……..

Beleidsstuk

☐ Nieuw

X Vervolg op eerder beleid

Specifieke vragen / toelichting

TOELICHTING

In 2016 is de eerste Harderwijkse nota bestaanszekerheid opgesteld voor 2016-2019. Inmiddels kunnen we met enige trots terugkijken op deze stap naar meer mensgericht beleid. Dit is tevens het moment om het beleid te herijken. De wereld om ons heen verandert, net als de ondersteuningsvraag vanuit de inwoner en de mogelijkheden tot het bieden van ondersteuning.

Daarnaast kent de gemeente Harderwijk de EHZ-oplegger schulddienstverlening (2019). Met de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, die per 1 januari 2021 in is gegaan, bestaat er behoefte de nota bestaanszekerheid te herzien en de EHZ-oplegger schulddienstverlening (2019) te integreren. Aangezien bestaanszekerheid en schulddienstverlening nauw met elkaar verweven zijn, is gekozen voor een integrale beleidsnota Bestaanszekerheid en schulddienstverlening.

De concept nota bestaanszekerheid wordt voorgelegd aan de Sociaal adviesraad Harderwijk voor advies op de visie bestaanszekerheid en de bijbehorende interventies, zowel bestaande als nieuwe.

ADVIES

Algemeen
De Sociale Adviesraad Harderwijk ondersteunt van harte de visie over bestaanszekerheid; ''Harderwijk wil een inclusieve stad zijn. Een stad waarin iedereen mee kan doen, erbij hoort en meetelt.'' Dit is tevens hét uitgangspunt waar vanuit de Sociale Adviesraad deze nota leest. Desalniettemin hebben wij als raad ook diverse vragen over het voornemen hoe je het fundament bestaanszekerheid uitvoert in de praktijk.

Preventie
Een belangrijke pijler is preventie. In de nota wordt kort ingegaan investeren van preventie als onderwijs, extra inzet op gezondheid, stimuleren van participatie, vroegtijdig leren omgaan met financiën, zorgen dat inwoners alle toeslagen ontvangen, en tijdig ingrijpen bij betalingsachterstanden. Echter vinden wij het cruciaal om te weten hoe dit uit te voeren? Dit geldt eveneens voor het vroeg signaleren. Hoe gebeurt dit? En nog meer van belang is; hoe toegankelijk is het voor burgers om aan de bel te trekken? En hoe bereik je hen? Wat wordt bedoeld met out-reachend werken? Graag zien wij voor de volledigheid een uitleg terug in de nota en uitgewerkt in een concrete acties.
Te lezen is dat het aantal mensen wat gebruik maakt van geldplannen flink is gegroeid. Is er onderzoek gedaan naar de oorzaak van deze toename? Zo niet dan adviseren wij dit te doen. Dit om maatwerk te kunnen bieden aan diegenen die het betreft.
Wij vragen aandacht voor de groep jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 25 jaar. Zij lijken tussen wal en schip te vallen. Zij krijgen te maken met extra kosten, zoals hogere abonnementskosten voor een sportvereniging. Ook dienen zij een eigen risico te betalen voor de Zorgverzekering. Graag zien wij in de nota terug welke ondersteuning de gemeenten aanbieden aan deze specifieke groep.

Mensgericht beleid
Er wordt uitgegaan van een mensgericht beleid zodat mensen de regie laten behouden over hun eigen leven. Dit is een mooi gegeven. Tevens wordt aangegeven dat in deze situaties vaak sprake is van veel stress waardoor mensen niet in staat zijn de regie te voeren in deze. Omdat hier sprake is van een strijdigheid vragen wij ons af hoe dit in de praktijk wordt gebracht.
Voorts wordt meermaals aangegeven: Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.'' Is dit passend als het gaat om een mensgericht beleid of .. Waar gaat het hier concreet om?
Evenals: ''Het is effectiever om iedere Harderwijker kunnen helpen.'' Hoe wordt dit gerealiseerd.

Bestaanszekerheid
''Waar armoede meestal gemeten wordt in geld, is bestaanszekerheid veel meer een individueel gegeven en een beleving van de inwoner.'' De Sociale Adviesraad vraagt zich af hoe men aan deze veronderstelling komt. Is er onderzoek gedaan en op welke wijze wordt dit gemeten?
Het project 'Meedoen moet kunnen' is een initiatief wat aansluiting vindt bij deze nota. Wat ons

betreft kan dit worden toegevoegd.

Complexe financiële of persoonlijke problemen
Hoofdstuk 4.5 bevat de volgende zin; ‘’financiële problemen zijn namelijk vaak onderliggend aan problemen op andere levensgebieden.’’ Wij zijn benieuwd welke problemen dit zijn en hoe in deze situaties de privacy wordt gewaarborgd van deze mensen? Wij adviseren om het privacy beleid aan te geven in de nota.

Bewindvoering
Er wordt vormgegeven aan de inbedding van de EHZ-beroepsgroep bewindvoerders binnen het Sociaal Domein EHZ. De gemeente wil zelfs een samenwerkingsovereenkomst met de bewindvoerders. Bewindvoerders worden aangesteld door het gerecht, zijn onafhankelijk en behartigt de belangen van de inwoner. Wij vragen ons af met welke intentie de gemeenten deze samenwerking wil aangaan. Wij adviseren dan ook om een heldere omschrijving in de nota op te nemen, zodat helder is wat deze samenwerking inhoudt.

Charitatieve organisaties
Vele charitatieve organisaties zijn particuliere initiatieven en richten zich meestal op één doel. Deze enthousiaste inwoners zetten dit vaak op uit een directe betrokkenheid bij een bepaald doel. Bemoeienis van de gemeente lijkt ons hierbij ongepast.
Wij kunnen ons voorstellen dat de gemeente deze organisaties stimuleert om zich in te zetten voor goede doelen, maar hoeft verder geen inmenging te hebben in dergelijke organisaties. Als de charitatieve organisaties er zelf behoefte aan hebben dat de gemeente bekendheid geeft aan hun doel is dat uiteraard prima.

Conclusie
De visie van de nota onderschrijft de Sociale adviesraad van harte. Echter blijkt een gemis in het ‘hoe uit te voeren’ hiervan. Graag zien wij in de nota terug wat de ervaring is in de praktijk en op welke wijze de gemeenten zich inzetten op preventie en toegankelijkheid. Om de toegankelijkheid te vergroten is het noodzaak dat wordt ingezet op de-stigmatisering. Maak bijvoorbeeld een programma voor het onderwijs, zodat de psychologische aspecten, zoals schaamte, kan worden doorbroken.
Voorts zien wij graag een gedegen onderzoek over dit onderwerp, zodat men hierop kan anticiperen. De zin ‘’zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig’’ valt vrij te interpreteren en is naar ons inziens niet passend als je het hebt over bestaanszekerheid.
Een samenwerkingsverband met bewindvoering zien wij graag uitgewerkt terug in de nota. Dit omdat bewindvoering in handen ligt van de Rechtbank. Eveneens zien wij inmenging ontstaan bij de charismatische organisaties. Laat deze op zichzelf staan, dit is behoud van een groot maatschappelijk goed.
Al met al adviseren wij om de visie na te leven in woord én daad; ’Harderwijk wil een inclusieve stad zijn. Een stad waarin iedereen mee kan doen, erbij hoort en meetelt.’’
Hoopvol wachten wij u reactie af.

Namens de Sociale Adviesraad Harderwijk,
Corrine Snaterse, Secretaris
Harderwijk, 13 juli 2021

TERUGKOPPELING

1. Algemeen
Aan de nota bestaanszekerheid is een uitvoeringsprogramma toegevoegd om de uitvoering van de thema's zoals beschreven in de nota te concretiseren.

2. Preventie
We omarmen dit advies en verwerken de onderwerpen preventie, vroegsignalering en jongen met schulden in de nota bestaanszekerheid en bijbehorende uitvoeringsprogramma.

3. Mensgericht beleid
We gaan uit van mensgericht beleid. Een gevolg van bestaansonzekerheid is soms dat er uitsluiting tot deelname aan de samenleving plaatsvindt. Armoede is breder dan alleen ondersteuning bieden bij de financiën en het geven van een uitkering en het vaststellen van de hoogte ervan. Wij vinden het belangrijk dat iedereen, ongeacht de financiële positie, toch mogelijkheden heeft om mee te (blijven) doen in onze gemeente. De kreet 'Zo licht als mogelijk, zo zwaar waar nodig' sluit naadloos aan op het mensgericht beleid. Op basis van maatwerk bieden wij juiste hulp en ondersteuning aan onze inwoners, zonder de eigen regie van onze inwoners uit handen te nemen. Maatwerk laat zich niet van tevoren invullen. Voor iedere inwoner is dus iets anders nodig. Bovendien hebben inwoners tijd nodig om stappen te zetten en de ontwikkeling door te maken richting meer bestaanszekerheden.

Een mooi voorbeeld hiervan is het Financieel Trefpunt. Professionals (bege)leiden de inwoner naar een voor hem passende oplossing, dit varieert van thuisadministratie tot aan schulddienstverlening. Dit doen we vanuit het persoonlijk contact met doelgerichte ondersteuning. Hierdoor krijgen inwoners meer perspectief en worden zij waar mogelijk structureel onafhankelijk van minimaregelingen en ondersteuning.

4. Bestaanszekerheid
Zoals in de nota is aangegeven zijn er ook overig beleidsnota's die gericht zijn op de vier pijlers en die ook invloed hebben op deze pijlers. Om deze reden zijn niet alle projecten en gerelateerde beleidstukken benoemt in de nota. In de nota is een korte, niet uitputtende, opsomming van beleidsnota te vinden. Het project maakt onderdeel uit van een van deze beleidsnota's. – NAVRAGEN SARAH OF DINIE

5. Complexe financiële of persoonlijke problemen
Bestaanszekerheid is een complex vraagstuk. De impact in het ene leefgebied versterkt in een aantal gevallen de effecten op andere leefgebieden en vergroot daardoor de kwetsbaarheid van onze inwoners. Bestaanszekerheid heeft invloed op sociale relaties, gezondheid en wonen. Zo kan een slechte gezondheid er bijvoorbeeld voor zorgen dat het moeilijk is om werk te behouden, en de geldnood die daar het gevolg van is kan stress opleveren, weer een negatieve invloed heeft op de gezondheid. Dit komt duidelijk terug in literatuurstudie en onderzoeken uitgevoerd door bijvoorbeeld Movisie en Divosa.

Wij omarmen dit advies. In alle voorzieningen en projecten worden de benodigde stappen genomen om de privacy van onze inwoners te borgen, zoals het opstellen van verwerkingsovereenkomsten en werkafspraken met betrekking tot privacy. Hierbij worden we ondersteunt door onze Privacy Officers.

6. Bewindvoering
Op 19 november 2019 Is de visie op bewindvoering door de raad vastgesteld. Door de visie op

bewindvoering krijgen we grip op bewindvoerder en hun cliënten (onze inwoners). Vier keer per jaar vindt er een structureel overleg bewindvoerders plaats samen met de gemeente Ermelo en Zeewolde. Deze overleggen zorgen voor verbinding van bewindvoerders met andere partners binnen het sociaal domein en de schulddienstketen. Hiermee trachten we de doelgroep onder bewind gestelden beter in beeld te brengen. Zo krijgen we een beeld of inwoners van onze gemeente passende betrouwbare ondersteuning krijgen van kwaliteit. Voor veel gemeenten is bewindvoering een black-box, wij doorbreken die door met de zaklamp rond te schijnen.

Een heldere beschrijving van deze samenwerking en de visie op bewindvoerders vindt u in de Visie op bewindvoering: Samenwerking in de schulddienstketen.

8. Charitatieve organisaties
Naar aanleiding van de aangenomen Motie Armoedebeleid is de paragraaf charitatieve organisaties toegevoegd aan de nota bestaanszekerheid. In deze motie vraagt de Raad in de nota bestaanszekerheid een verdiepende visie met betrekking tot charitatieve organisaties op te nemen. We kiezen ervoor om naast deze organisaties te staan als gelijkswaardige partner, waarbij deze particuliere initiatieven een eigen rol en regie hebben. Daarbij realiseren we ons dat onze inwoners veel voor en met elkaar doen, ook zonder onze inmenging. Daar waar deze organisaties gefaciliteerd en gestimuleerd willen worden, staan wij klaar voor hen. Daarnaast trachten we deze organisaties te verbinden met elkaar en met andere partners uit het voorliggend veld en sociaal domein.

9. Conclusie
De ‘Hoe uit te voeren’ hebben we opgenomen in de uitvoeringsprogramma. De onderwerpen destigmatisering, toegankelijkheid en gedegen onderzoek omarmen we en voegen toe de nieuwe nota en het uitvoeringsprogramma. We onderstrepen het belang van de nota bestaanszekerheid en de uitwerking en effect op onze inwoners: Harderwijk wil een inclusieve stad zijn. Een stad waarin iedereen mee kan doen, erbij hoort en meetelt.